

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2014. május 7.

TÖRTÉNELEM

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Útmutató az írásbeli vizsgafeladatok javításához

A dolgozatot a vizsgázó által használt színűtől eltérő színű tollal javítsa az alábbiak szerint!

1. Jó válasz	✓
2. Hiány(osság)	√—
3. Nem tartozik szorosan a megoldáshoz	[ ]
4. Felesleges, értékelhetetlen rész (áthúzás)	—————
5. Súlyos hiba, tartalmi tévedés (aláhúzás)	—————
6. Értelmetlen szöveg, logikai problémák (aláhúzás)	~~~~~
7. Nyelvhelyesség (aláhúzás)	.....
8. Durva helyesírási hiba (aláhúzás)	=====

(Durva helyesírási hiba:

- a mássalhangzók időtartamának hibás jelölése,
- az összeolvadás, a hasonulás és a kiesés hibás írásmódja,
- kis- és nagy kezdőbetű tévesztése (pl. Római Birodalom, Széchenyi, napóleoni, németországi),
- igekötős igék hibás egybe-, illetve különírása,
- tagadószó egybeírása,
- az ly- j tévesztése.)

A feladatok alatt található téglalapok közül a bal oldaliban a feladatra adható maximális pontszám van, a jobb oldali téglalapba kell beírni a tanuló által elért összes/teljes pontszámot.

A feladatok egyes részeinek megoldásáért járó részpontszámokat is írja a dolgozat(ok)ra!

Csak a megoldási útmutatóban megadott/megfogalmazott válaszelemeket fogadja el, és az egyes feladatoknál feltüntetett pontozás szerint értékeljen! A megadott válaszelemektől eltérést lehetővé tevő feladatokra, feladatelemekre (pl. indoklás) és feladattípusokra a részletes megoldási útmutatóban külön utalás található.

I. A rövid feladatok javítása, értékelése

Értékelési alapelv, hogy a javítókulcsban szereplő válaszelemeket kell jó válaszként elfogadni.

Pontozás

Jó válasz/válaszelem:	0,5 vagy 1 pont (a megoldókulcsban feltüntetettek szerint)
Rossz válasz:	0 pont
Hiányzó válasz:	0 pont

Azokra a feladatelemekre lehet 0,5 pontot adni, amelyeket a javítókulcs külön is megjelöl.

A megoldókulcsban megadott pontszám egy-egy eleme már tovább nem bontható.

Az egyes feladatrészek pontjainak összesítése során kapott pontszámot nem kell kerekíteni, lehet pl. 3,5 pont.

A több válaszelemből álló feladatok pontozása:

- ha 2 pont adható, és két válaszelemet vár el a feladat, akkor minden egyes hibátlan válaszelemért 1–1 pont adható;
- ha 1 pont adható, és két válaszelemet vár el a feladat, akkor minden egyes hibátlan válaszelemért 0,5–0,5 pont adható.

A nem zárt végű feladatoknál (az indoklásoknál, szövegértelmezéseknél stb.) minden olyan megoldás elfogadható, amely tartalmilag megegyezik a megoldási útmutatóban szereplő válasszal. (Ezért ezeknél a feladatoknál a megoldások „Pl.”-val kezdődnek.)

Azoknál a feladatoknál, ahol több válaszelem közül kell a jó megoldást kiválasztani (pl. igaz-hamis), ott az összes válaszelem aláhúzása, megjelölése esetén a válasz nem értékelhető. Ha egy feladat meghatározza az elem(ek) számát, és a vizsgázó ennél többet ír, akkor a beírás sorrendjében kell értékelni.

A megoldásokért az előírt maximális pontot meghaladó „jutalompont” nem adható.

Hibás vagy hiányzó válaszelemek miatt pontot levonni nem szabad.

A **kerettantervekben** szereplő személyek, topográfiai adatok és fogalmak csak **pontos helyesírással** értékelhetők.

Az egyszerű, rövid feladatok összpontszámát a feladatlap utolsó oldalán az összesítő táblázat megfelelő rovataiba be kell írni:

- **ha ez az összpontszám egész szám, akkor az *Összesen* rovatba, majd megismételve az *I. Elért pontszám egész számra kerekítve* rovatba is;**
- **ha ez az összpontszám törtszám, akkor az *Összesen* rovatba, majd a matematika szabályai szerint egész számra kerekítve (pl. 23,5 pont kerekítve 24 pont) az *I. Elért pontszám egész számra kerekítve* rovatba.**

A megoldásban szereplő javítókulcstól csak **különösen indokolt esetben lehet eltérni**. Az eltérések okát a javítónak külön szöveges magyarázattal kell indokolnia.

II. A szöveges feladatok javítása, értékelése

1. A feladatválasztás

Összesen **három** feladat értékelhető:

- egy **egyetemes** történelemre vonatkozó **rövid** feladat,
- egy **magyar** történelemre vonatkozó **rövid** feladat,
- egy **magyar** történelemre vonatkozó **hosszú** feladat.

A két magyar történelemre vonatkozó feladatnak **különböző korszakokra** kell vonatkoznia.

A feladatok értékelése a tanulók **hibás feladatválasztása esetén**

Ha *három feladatot oldott meg* a tanuló, de helytelenül választott a korszakok, a feladat-típus stb. vonatkozásában, akkor

- azt a feladatát (vagy feladatait) kell figyelmen kívül hagyni, amelyikben a legkevesebb pontot érte el, így az összpontszám kiszámításánál a legkisebb pontveszteség éri;
- azt az egy (kettő) feladatát kell figyelembe venni, amely(ek) megfelel(nek) a választási szempontoknak, és amely(ek)ben a legtöbb pontot szerezte.

Ha a tanuló *háromnál több feladatba is belekezd*, de nem jelöli egyértelműen választását, és a megoldások között van három olyan feladat, amelyik megfelel a választási szabályoknak, akkor a legkisebb sorszámú megoldott feladattól indulva, a jó választás szabályai alapján emelkedő számsorrendben kell a feladatokat értékelni (pl. 13., 15., 18. vagy 14., 15., 18.).

Ha a tanuló *háromnál több feladatba is belekezd*, de nincs három olyan feladata, amely megfelel a választási szempontoknak, akkor azokat a feladatait kell figyelembe venni,

amely(ek) megfelel(nek) a választási szempontoknak, és amely(ek)ben a legtöbb pontot szerezte.

Ha a vizsgázó *mindegyik feladatba belekezd*, és nem jelzi egyértelműen választását, akkor a vizsgaleírásnak megfelelően a **13., 15., 20.** feladatok megoldását kell értékelni.

2. A feladatok értékelése

A feladatok **értékelésében** a következő szempontok a meghatározók:

- a) **feladatmegértés**,
- b) **követelményeknek** (kompetenciák, tartalmak) való megfelelés,
- c) **megszerkesztettség, nyelvhelyesség.**

A szöveges feladatok értékelése a **javítókulcs** felhasználásával történik, amely tartalmazza a konkrét értékelési szempontokat és a műveleteket, valamint a hozzájuk rendelhető tartalmakat.

a) Útmutató a feladatmegértés pontozásához:

A feladatmegértés kapcsán a következő szempontokat kell figyelembe venni.

- A feladat (téma, korszak) azonosítása: a diák a megadott problémáról, témáról, korszakról ír-e?
- A témataartás, a lényeg kiemelése: lényegre törően, a feladatban felvetett problémára koncentrálnak-e?
- Tartalmi mélység, kifejtettség: megállapításai és következtetései mennyire összetettek, illetve relevánsak-e a probléma szempontjából?
- A műveleti sokszínűség és eredményesség: használja-e a megfelelő forrásokat, és tud-e lényeges megállapításokat, következtetéseket tenni?

A feladatok konkrét értékelésénél az első lépés annak eldöntése, hogy a **feladatmegértésre** adható 4 vagy 8 pontból elért-e a vizsgázó legalább 1 pontot. Ha nem, akkor a feladat összpontszáma csak 0 pont lehet.

A problémamegoldó (rövid) feladatoknál

4 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, a kifejtés arányos, logikus, lényegre törő. A források felhasználásával lényeges következtetéseket fogalmaz meg, a konkrét és az általános megállapítások aránya kiegyensúlyozott.

3 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, de a kifejtés aránytalan vagy nem lényegre törő.

2 pont akkor adható, ha a probléma megoldását csak részben dolgozta ki, és használta a forrásokat, de nem tesz lényegi megállapításokat.

1 pont akkor adható, ha legalább egy olyan megállapítást tesz, amely alapján igazolható, hogy a problémát megértette, de a kifejtés túlnyomó része nem a probléma értelmezésére vagy megoldására irányul.

0 pont akkor adható, ha nem érti meg, illetve teljes mértékben félreérti a feladatot, nem használta a forrásokat, megállapításai nem a probléma értelmezésére irányulnak.

Az elemző (hosszú) feladatoknál

7–8 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, a kifejtés arányos, logikus, lényegre törő. A források felhasználásával lényeges következtetéseket, megállapításokat fogalmaz meg, a konkrét és az általános megállapítások aránya kiegyensúlyozott.

4–6 pont akkor adható, ha a vizsgázó a problémát teljes körűen megértette és helyesen értelmezte, de a kifejtés aránytalan vagy nem lényegre törő.
2–3 pont akkor adható, ha a probléma megoldását csak részben dolgozta ki, és használta a forrásokat, de nem tesz lényegi megállapításokat.
1 pont akkor adható, ha legalább egy olyan megállapítást tesz, amely alapján igazolható, hogy a problémát megértette, de a kifejtés túlnyomó része nem a probléma értelmezésére vagy megoldására irányul.
0 pont akkor adható, ha nem érti meg, illetve teljes mértékben félreérti a feladatot, nem használja a forrásokat, megállapításai nem a probléma értelmezésére irányulnak.

b) A műveletek és a tartalmi elemek pontozása

A javítókulcsban az egyes kompetenciák (pl. idő- és térbeli tájékozódás, források használata) alkalmazásához kapcsolódó műveleteket „M”-mel, a hozzájuk rendelhető tartalmi elemeket pedig „T”-vel jelöltük.

Szoros összefüggés van természetesen a két értékelési szempont között, hiszen a **műveletek csak a konkrét tartalmakon keresztül értelmezhetők és értékelhetők**.

Egy művelethez a problémamegoldó (rövid) feladatok esetében egy-két tartalom kapcsolódik, míg az elemző feladatokban – különösképpen az eseményeket alakító tényezők feltárásánál – több, kettő-három tartalmi elem is rendelődik.

Ha a javítókulcsban egy művelethez csak egy tartalmi elem kapcsolódik, akkor a javításban a műveletek és a tartalmak **pontszámának is meg kell egyeznie**. (Például: rövid feladatok esetében a *Tájékozódás térben és időben*, a *Szaknyelv alkalmazása* és a *Források használata* szempontokra, illetve hosszú feladatok esetében a *Tájékozódás térben és időben* és a *Szaknyelv alkalmazása* szempontokra csak 0 vagy 2 vagy 4 pont adható.)

Ha a javítókulcsban egy művelethez több tartalmi elem kapcsolódik, akkor a köztük lévő szoros összefüggés miatt **bizonyos pontszámok nem adhatók** (például: rövid feladatoknál az *Eseményeket alakító tényezők feltárása* szempontra nem adható 1 és 4 pont, a hosszú feladatoknál a *Források használata* szempontra nem adható 1 és 5 pont, az *Eseményeket alakító tényezők feltárása* szempontra nem adható 1 és 6 pont).

Általános szabályként az egyes műveletek és az egyes tartalmak pontozásakor az alábbiakat kell érvényesíteni.

A „Műveletek” (M) pontozása

2 pont akkor adható, ha a hozzá tartozó, a vizsgázó által elért tartalmi pontszám magas (az elérhető maximális tartalmi pontszám több mint 50%-a).
1 pont akkor adható, ha a tartalmi pontszámokból a vizsgázó legalább 1 pontot elért, és a válasz nem tartalmaz durva hibát (téves adatot, megállapítást).
0 pont akkor adható, ha a vizsgázó a tartalmi elemekre nem szerzett pontot, és a válasza súlyos tévedést tartalmaz.

A tartalmi elemeknél szereplő példák (pl.) azt jelzik, hogy mely tartalmak fogadhatók el jó válaszként. **A tartalmi válaszelemek általában két részből állnak:** idő- és térmeghatározás; általános és konkrét fogalomhasználat; felsorolás (rögzítés, bemutatás) és következtetés (megállapítás). Ez a pontozásnál azt jelenti, hogy ha csak az egyik elemet tartalmazza a válasz, akkor 1 pontot, ha mindkettőt, akkor 2 pontot lehet adni. Természetesen a tartalmi válaszelemeknél – különösképpen a felsorolásoknál és következtetésekénél – másfajta jó kombináció is elfogadható, mint amit a javítókulcs tartalmaz! A javítókulcsban néhány tartalmi elemnél a „vagy” szóval elválasztva több jó válaszlehetőség is szerepel, mindez nem zárja ki, hogy más jó tartalmi elemeket is elfogadjon az értékelő.

A „Tartalmi elemek” (T) pontozása

2 pont akkor adható, ha a válasz megfelelő mennyiségű helyes adatot tartalmaz, az elemzés jó színvonalon hivatkozik a forrásokra (szerzőre, szándékokra, körülményekre stb.), valamint többféle jellemző, tipikus okot, következményt fogalmaz meg, és/vagy említ az eseményekhez kapcsolódó történelmi személyiségeket.

1 pont akkor adható, ha kevés és nem lényeges, nem a legjellemzőbb adatot, következtetést, megállapítást tartalmaz az elemzés.

0 pont akkor adható, ha nincsenek adatok, összefüggések, vagy ha teljesen hibás megállapítások vannak a megoldásban.

c) A „Megszerkesztettség, nyelvhelyesség” pontozása**A problémamegoldó (rövid) feladatoknál**

2 pont akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló, szerkesztett szöveg, melyben nincsenek durva helyesírási hibák.

1 pont akkor adható, ha több nyelvhelyességi és több durva helyesírási hiba van benne.

0 pont akkor adható, ha a megoldás csupán szavakból álló vázlat, nincsenek benne összefüggő mondatok.

Az elemző (hosszú) feladatoknál

7–8 pont akkor adható, ha a fogalmazás értelmes mondatokból álló, koherens, szerkesztett szöveg, felépítése logikus, arányosan igazodik a tartalmi kifejtéshez, megállapításai árnyaltak, több szempontúak, és nem tartalmaz nyelvtani vagy helyesírási hibát.

4–6 pont akkor adható, ha a szöveg értelmes mondatokból áll, de aránytalanul szerkesztett, vagy néhány megállapítása leegyszerűsített, egysíkú, kisebb nyelvhelyességi hibákat tartalmaz.

2–3 pont akkor adható, ha a szöveg értelmes mondatokból áll, de a szöveg rosszul szerkesztett, aránytalan, hiányos (pl. a bevezetés, tárgyalás, befejezés közül valamelyik hiányzik).

A szöveg megállapításai leegyszerűsítettek, egysíkúak, nyelvhelyességi hibákat tartalmaznak.

1 pont akkor adható, ha a válasz mondatokból áll, de a mondatok között alig van (tartalmi vagy nyelvi) összefüggés, és súlyos nyelvhelyességi és helyesírási hibákat tartalmaz.

0 pont akkor adható, ha a válasz vázaltszerű, csupán szavakból áll.

3. A szöveges feladatok terjedelme

Fontos szövegalkotási kompetencia, hogy a vizsgázó a gondolatait az előre meghatározott terjedelem keretei között fejtse ki. Indokolt esetben a kipontozott helyen megkezdett gondolat a lap üres helyein befejezhető, és ez a válaszelem is értékelhető. Ez a rövid feladatoknál kb. 2–3 sort, hosszú feladatoknál kb. 4–5 sort jelent.

4. A szöveges feladatok értékelésének javasolt menete

1. Tanulmányozza át a feladatok javítókulcsait!
2. Tekintse át az értékelési szempontsor mintáját!
3. Ellenőrizze a vizsgázó feladatválasztásait!
4. Legalább kétszer olvassa el a tanuló dolgozatát!
5. A javítókulcs elemei szerint állapítsa meg az egyes szempontok szerint elért pontszámot!
6. Állapítsa meg az összpontszámot, és az osztószám **(2)** segítségével számítsa át vizsgaponttá!
7. A vizsgapontokat feladatonként **ne kerekítse!**
8. **Számítsa ki a három esszéfeladatban elért összesített vizsgapontszámot, majd írja be a feladatlap utolsó oldalán az összesítő táblázat megfelelő rovataiba:**
  - ha ez az összpontszám egész szám, akkor az *Összesen* rovatba, majd megismételve a *II. Elért pontszám egész számra kerekítve* rovatba is;
  - ha ez az összpontszám törtszám, akkor az *Összesen* rovatba, majd a matematika szabályai szerint egész számra kerekítve (pl. 23,5 pont kerekítve 24 pont) a *II. Elért pontszám egész számra kerekítve* rovatba!

III. A feladatlap összpontszámának megállapítása

Adja össze az I. és a II. összetevőben elért (egész számra kerekített) pontszámokat!

Táblázatok a feladatok értékeléséhez, pontozásához

Rövid választ igénylő feladat

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	4	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	4	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	6	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	2	
Összpontszám	24	
	OSZTÓSZÁM 2	
Vizsgapont	12	

Hosszú választ igénylő feladat

Szempontok	Elérhető	Elért
	pont	
Feladatmegértés	8	
Tájékozódás térben és időben	4	
Szaknyelv alkalmazása	4	
Források használata	8	
Eseményeket alakító tényezők feltárása	10	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	8	
Összpontszám	42	
	OSZTÓSZÁM 2	
Vizsgapont	21	

I. RÖVID VÁLASZT IGÉNYLŐ FELADATOK
1. Ókori keleti civilizációk (Soronként 1 pont, összesen 4 pont.)

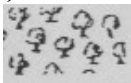
	Írásfajta vagy személy	Ország, birodalom vagy tájegység
a)	Buddha	India
b)	Ékírás	Sumer <i>vagy</i> Mezopotámia <i>vagy</i> Asszíria <i>vagy</i> Óbabiloni Birodalom
c)	Hieroglifák	Egyiptom
d)	Hammurapi	Óbabiloni Birodalom <i>vagy</i> Mezopotámia

2. Feudális gazdaság és társadalom (Elemenként 1 pont, összesen 5 pont.)a) XI-XII. század

b)

		X
erdő legelő nádas	majorság jobbágytelek vetésforgó	őszi vetés tavaszi vetés ugar

c)

erdő

házhely *vagy* belső telek *vagy* jobbágyporta *vagy* parasztház

d) az egy-egy családnak juttatott parcellák (a három nyomás dűlőiben)

3. Hunyadi János (Elemenként 1 pont, összesen 3 pont.)

a) hosszú hadjárat

b) várnai csata/vereség

c) nándorfehérvári ostrom/győzelem

4. Reformáció és ellenreformáció (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont.)

Személyek

b | d | g | h

Fogalmak

B | D | E | H

5. Kora újkori magyar történelem (Elemenként 1 pont, összesen 6 pont.)

a) hódoltság

b) kurucok

c) labancok

d) rendi konföderáció

e) trónfosztás *vagy* detronizálás *vagy* detronizáció

f) hajdúk

6. USA kialakulása (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)

Állítások	Igaz	Hamis
a)		X
b)		X
c)		X
d)	X	

7. 1848. márciusi forradalom (Összesen 4 pont.)

a) Pest (0,5 pont)

b) 1848. III. 15. (0,5 pont)

c)

Helyre kell állítani a Magyar Királyság korábbi területi egységét. 12.A nemesi-rendi kiváltságokat fel kell számolni. 4. (Elfogadható még 6. és 7.)A jobbág্যokat fel kell szabadítani. 7.

(Kiválasztás és szám együtt 1 pont.)

8. Náci Németország (Elemenként 1 pont, összesen 3 pont.)a) fajelmélet *vagy* rasszizmus *vagy* alsóbbrendűnek ítélt „fajok” megvetése

b)

A fekete zenész majomra emlékeztető vonásai a „néger faj” alsóbbrendűségét jelképezik, *vagy* a negroid zenész az „elfajzott zene” megszólaltatója.A Dávid-csillagos kitűző: antiszemitizmus, *vagy* az „elfajzott kultúra” a zsidók részvételével jött létre. (Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható!)**9. Hazánk a két világháború között (Elemenként 0,5 pont, összesen 4 pont.)**a) 1941 b) 1918 c) 1920 d) 1928 e) 1921 f) 1944 g) 1941 h) 1944**10. Kommunista diktatúra (Elemenként 1 pont, összesen 4 pont.)**

a)

... népgazdasági érdek, mert fontos alapanyagot ad *vagy* kiváltja a tőkés importot, *vagy* az országnak önellátásra kell berendezkedni.... meghonosítható, mert természeti adottságaink lehetővé teszik *vagy* a szovjet tapasztalatok átvételével a nehézségek kiküszöbölhetőek, *vagy* a szocialista tervgazdaság úrrá lesz a természetben.

b)

... gazdaságtalan, mert túl sok ráfordítást igényel *vagy* más, jövedelmezőbb növénykultúráktól vonja el a termőterületet és a ráfordításokat, *vagy* túl drága lenne az importhoz képest.... lehetetlen, mert természeti adottságaink körülményei között csak csekély hozamú lehet *vagy* többnyire nem hozna értékelhető mennyiségű és minőségű termést.

(Más, tartalmilag helyes válaszok is elfogadhatóak!)

11. Jelenkor (Elemenként: 0,5 pont, összesen 2 pont.)

a)

a leggazdagabbak közül: Tajvan *vagy* Dél-Korea *vagy* Kuvaita legszegényebbek közül: Pakisztán *vagy* Banglades

(Csak mindkét elem hibátlan kiválasztása esetén: 0,5 pont.)

b)

gazdasági ok: pl. elmaradott műszaki színvonal, világpiaci ingadozásoknak kitett monokultúrás gazdaság, rossz gazdaságpolitika, felhalmozás (tőkefelhalmozás) hiánya *vagy* csekély mértéke, a külső hitelek, segélyek rossz hasznosítása;

---

társadalmi ok: pl. túlnépesedés, iskolázatlanság, agrárnépesség túlsúlya, megosztott társadalmak, etnikai és vallási konfliktusok;

múlt: pl.: törzsi-nemzetségi hagyományok visszahúzó ereje, etnikai és vallási konfliktusok, gyarmati múlt, konzervatív, archaikus viszonyok mint a modernizáció gátjai

(Más, tartalmilag helyes válasz is elfogadható!)

12. Mai magyar társadalom (Elemenként: 0,5 pont, összesen 2 pont.)

- a) (Folyamatos) csökkenés.
- b) (Folyamatos) növekedés.
- c) A
- d) A születések számának csökkenésének.

II. SZÖVEGES, KIFEJTENDŐ FELADATOK**13. A római köztársaság válsága****(rövid)**

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően a római köztársaság válságtüneteivel foglalkozik. A forrásrészletek elemzéséből következtetéseket von le.	0-4
Tájékozódás térben és időben	M: A témát elhelyezi az időben és a térben. T: Megjelöli a köztársaság válságának első szakaszát. Az események döntő helyszíneként Róma városát nevezi meg.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M: Helyesen nevezi meg és alkalmazza a témához kapcsolható általános és történelmi fogalmakat. T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: állam, köztársaság, polgárháború, diktátor, provincia.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M: A válaszba beépülnek a forrásrészletekből kibontható információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le. T: Rögzíti, hogy a nagy hódítások átalakították a római politikai gondolkodást, erkölcsöket is, és megállapítja, hogy a problémák kezelésére már alkalmatlanná vált köztársasági államrend helyébe az egyeduralom felé mutató politikai megoldások léptek.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M: A vizsgázó bemutatja a tételben megjelölt válság-időszak eseményeit alakító tényezőket. T: Rögzíti, hogy a birodalom hódításai megtöbbszörözték Róma területét, s megállapítja, hogy az új helyzet új társadalmi feszültségekhez vezetett (pl. szenátori rend és lovagrend ellentéte, tönkremenő parasztság, rabszolgatömegek). T: Rögzíti, hogy a külső kudarcok (pl. Mithridatész) megkövetelték az állandó zsoldos hadsereg megszervezését, s megállapítja, hogy a hadsereg vezetője lehetőséget kap a politikai hatalom tartós megszervezésére a köztársasági államrend megsértésével.	0-6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

14. Polgárháború az USA-ban**(rövid)**

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó a polgárháború kiváltó okait társadalmi, gazdasági, politikai és ideológiai megközelítésben elemzi. A forrásszemelvényekből következtetéseket von le.	0-4
Tájékozódás térben és időben	M: A témát elhelyezi az időben és a térben. T: Megjelöli a polgárháború időszakát (1861–65), és megemlíti az északi és déli államok ellentétét.	0-4 [nem adható: 1 és 3]

Szaknyelv alkalmazása	M: Helyesen nevezi meg és alkalmazza a témához kapcsolható általános és történelmi fogalmakat. T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: állam, rabszolgaság, polgárháború, ültetvény.	0–4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M: A válaszba beépülnek a forrásokból kibontható információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le. T: Rögzíti az északi és a déli felfogás kibékíthetetlen ellentétét a rabszolgaság kérdésében s megállapítja, hogy ez az USA egységének megbomlásához vezethetett.	0–4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M: Bemutatja az Észak-Dél ellentétéhez vezető okokat. T: Rögzíti az északi és déli államok történelmileg kialakult gazdasági különbségeit (pl. Észak: farmgazdaság, iparosodás — Dél: rabszolga-munkaerővel működtetett ültetvények), s megállapítja az ebből következő társadalmi eltéréseket (pl. demokratikus Észak — arisztokratikus Dél). T: Rögzíti az északi és déli politikai gondolkodásmód eltérését a rabszolgaság és az Unió egységét illetően, s megállapítja, hogy a déli rasszizmus összeütközésbe került az alkotmány északi értelmezésével.	0–6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

15. Mátyás király**(rövid)**

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó alapvetően Mátyás uralkodói portréjának megrajzolásával foglalkozik. A szemelvényekből következtetéseket von le.	0-4
Tájékozódás térben és időben	M: A témát elhelyezi az időben és a térben. T: Megjelöli Mátyás uralkodásának dátumait (1458–1490). A történelmi térből: a Magyar Királyság, Szilézia, Bécs, Buda, Visegrád.	0–4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M: Helyesen jelöli meg és alkalmazza a téma általános és történelmi fogalmait. T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: állam, rendek, reneszánsz, humanizmus.	0–4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M: A válaszba beépülnek a forrásokból nyerhető információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le. T: Rögzíti a kortárs és az utókorból származó vélemények eltérő voltát, s megállapítja, hogy a nagy uralkodói teljesítményt csak az utókor ismerte el.	0–4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M: A vizsgázó bemutatja Mátyás uralkodásának meghatározó tényezőit. T: Rögzíti Mátyás uralmának valamely külpolitikai eredményét, és megállapítja, hogy tágította országa mozgásterét. T: Rögzíti uralmának belső meghatározóit (pl. küzdelem a	0–6 [nem adható: 1 és 4]

	főúri befolyás ellen, reneszánsz udvar, államigazgatási és pénzügyi reformok), és megállapítja, hogy megszilárdította a királyi hatalmat, belső biztonságot teremtett.	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

16. Mária Terézia és II. József**(hosszú)**

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó a két uralkodó magyarországi rendeletalkotó tevékenységének hasonló és eltérő vonásait mutatja be. A forrásrészletek elemzésével lényeges összefüggéseket tár fel.	0-8
Tájékozódás térben és időben	M: A két uralkodó működését elhelyezi az időben és a térben. T: Megjelöli Mária Terézia és II. József uralkodásának dátumait (1740–1780, 1780–1790) és említi, hogy a Magyar Királyság a Habsburg Birodalom része.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M: Helyesen nevezi meg és alkalmazza a témához kapcsolódó általános és történelmi fogalmakat. T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: állam, abszolutizmus, rendek, országgyűlés, megye, jobbágy, felvilágosult abszolutizmus, vallási türelem, úrbérrendezés.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M: A válaszba beépülnek a forrásokból kibontható információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le. T: Rögzíti Kaunitz ajánlásának alapelveit (pl. rendek korlátozása, nemesség megadóztatásának terve, jobbágyok adózási képességének javítása), és megállapítja, hogy mindez magában hordozta a magyarországi rendekkel való konfliktust. T: Rögzíti a Ratio Educationis valamely célját (pl. erények, tehetség kibontakoztatása, törvénytiszteletre való nevelés), s megállapítja, hogy Mária Terézia rendelete az oktatás elsődleges céljának tekinti a hasznos állampolgárok nevelését <i>vagy</i> a rendeletben tükröződnek a felvilágosodás eszméi <i>vagy</i> a rendelet az oktatásügy első átfogó szabályozása volt Magyarországon. T: Rögzíti II. József megyékről szóló előterjesztésének tartalmát (pl. nagyfokú autonómia helyett centralizáció), és megállapítja, hogy az uralkodó véleménye szerint a megyék akadályozzák a centralizált birodalom / az abszolút kormányzat hatékony működését.	0-8 [nem adható: 1 és 5]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	M: A vizsgázó feltárja, melyek voltak a két uralkodó politikájának meghatározó tényezői. T: Utal a XVIII. század nagyhatalmi ellentéteire, s megállapítja, hogy a birodalom modernizálása elengedhetetlen volt, ha Ausztria meg akarta állni helyét a	0-10 [nem adható: 1 és 6]

	<p>nagyhatalmi versengésben.</p> <p>T: Említi a két uralkodó egyéb rendeleteit (pl. jobbágy rendeletek, nyelvrendelet, türelmi rendelet), s megállapítja, hogy ezek a felvilágosodás jegyében fogant rendeletek a birodalom modernizációját szolgálták.</p> <p>T: Rögzíti Magyarország lemaradását (pl. társadalmi szerkezet, intézmények, műveltség), s megállapítja, hogy a két uralkodó rendeletei az ország emelkedését szolgálták, ám egyúttal korlátozták függetlenségét.</p> <p>T: Bemutatja a két személyiség eltérő alkatát, helyzetét, s rámutat, hogy innen eredeztethető Mária Terézia megfontoltabb magyarországi politikája, míg II. József kormányzása zsákutcába jutott.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A vizsgázó fogalmazása mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A vizsgázó megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.</p>	0-8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21

17. 1848–49-es forradalom és szabadságharc (rövid)

Szemponatok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó a honvédsereg létrejöttének körülményeit vizsgálja. A mellékletek elemzéséből következtetéseket von le.	0-4
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A témát elhelyezi az időben és a térben.</p> <p>T: Említi, hogy a magyar szabadságharc 1849-ben bukott el. Magyarország a Habsburg Birodalom része.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	<p>M: Helyesen jelöli meg és alkalmazza a témához kapcsolható általános és történelmi fogalmakat.</p> <p>T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: nagy hatalom, függetlenség, külpolitika, hadsereg, hatalmi egyensúly, Szent Szövetség.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	<p>M: A válaszba beépülnek a mellékletekből kibontható információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le.</p> <p>T: Rögzíti, hogy az osztrák seregek feletti magyar katonai sikerek a nagy hatalmak semleges hozzáállása esetén lehetővé tették volna a magyar függetlenséget, és megállapítja, hogy ez azért nem valósult meg, mert a korban Ausztria nagy hatalmi léte még része volt az európai hatalmi egyensúlynak.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A vizsgázó bemutatja a honvédség szervezését meghatározó feltételeket.</p> <p>T: Rögzíti, hogy az európai nagy hatalmak külpolitikai érdekei döntően meghatározták a magyar szabadságharc végkimenetelét, és megállapítja, hogy a kontinens két</p>	0-6 [nem adható: 1 és 4]

	<p>vezető hatalma (Nagy-Britannia és Oroszország) érdekei azt kívánták, hogy a Habsburg Birodalom megőrizze nagyhatalmi státusát <i>vagy</i> megállapítja, hogy Nagy-Britannia és Oroszország elfogadhatatlannak tartották, hogy a birodalom testéből kiszakadva megalakuljon egy független Magyarország.</p> <p>T: Rögzíti, hogy Oroszország (a Habsburg uralkodó kérésére) hatalmas sereget küldött a magyar szabadságharc leverésére, és megállapítja, hogy a cári birodalom a Szent Szövetség európai rendjének megvédése, illetve saját tekintélyének növelése céljából avatkozott be katonailag <i>vagy</i> rögzíti a magyar szabadságharc vereségének valamely egyéb külpolitikai vonatkozását (pl. magyar politika próbálkozása külpolitikai szövetségesek szerzésére, Ausztria ragaszkodott a katonai megoldáshoz), és megállapítja, hogy a független Magyarország létrejött a korban nem volt hatalmi realitás.</p>	
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

18. Nemzetiségek a dualizmus korában**(hosszú)**

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó a nemzetiségek helyzetének bemutatására törekszik. A témát a kiegészítés és a dualizmus korának keretei közt tárgyalja. Utal a problémakör történelmi előzményeire is.	0-8
Tájékozódás térben és időben	M: A tételt elhelyezi a történelmi térben és időben. T: Megállapítja, hogy a dualizmus kora Magyarországon 1867 és 1918 között volt.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	M: A vizsgázó helyesen alkalmazza az általános történelmi és a témához kapcsolódó történelmi fogalmakat. T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: nemzetállam, államnyelv, nemzet, nemzetiség, nemzetiségi törvény, kivándorlás, asszimiláció.	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	M: Beépíti válaszába a forrásokban található információkat és következtetéseket von le belőlük. T: Rögzíti, hogy a nemzetiségek az országlakosok többségét tették ki, és megállapítja, hogy – bár lélekszámuk nőtt – arányuk a dualizmus folyamán csökkent. T: Elemzi a kivándorlók etnikai összetételét, és megállapítja, hogy a nemzetiségeket (szlovákok, németek, ruszinok) a számarányukhoz képest nagyobb mértékben érintette a kivándorlás. T: Rögzíti, hogy a nemzetiségi társadalmakban (a németiség kivételével) kisebb az alfabetizáció mértéke a magyaréhoz képest, és megállapítja, hogy mindez összefügg modernizációjuk megkésettiségeivel.	0-8 [nem adható: 1 és 5]

Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A vizsgázó feltárja a nemzetiségi lét lényeges vonásainak meghatározóit.</p> <p>T: Említi, hogy a kiegyezés a nemzetiségeket nem ismerte el önálló politikai nemzetnek Magyarországon, és megállapítja, hogy a dualizmus korszakának egyik legfőbb problémája a nemzetiségi kérdés volt.</p> <p>T: Rögzíti a spontán asszimiláció folyamatát és következményeit, és megállapítja, hogy az asszimiláció az egy tömbben élő nemzetiségi közösségeket kevésbé érintette.</p> <p>T: Rögzíti, hogy a nagy nemzetiségi csoportok többsége a megelőző időszakban csonka társadalmi szerkezetben élt, és megállapítja, hogy emiatt a modernizációs társadalmi folyamatok a dualizmus korában is megkésetten indulnak el körükben.</p> <p>T: Rögzíti, hogy a dualizmus kulturális fellendülése (pl. a népiskolai törvény) a nemzetiségi társadalmak műveltségi szintjét is megemelte, és megállapítja, hogy a korábbiakból örökölt lemaradást nem sikerült felszámolni <i>vagy</i> megállapítja, hogy a kormányzati politika a magyar nyelvű oktatást részesítette előnyben.</p>	0-10 [nem adható: 1 és 6]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	<p>A vizsgázó fogalmazása mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A vizsgázó megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.</p>	0-8
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		42
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		21

19. 1956-os forradalom és szabadságharc**(rövid)**

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó a forradalom kiváltó okaival, s programjával (céljaival) foglalkozik. A forrásszemelvények elemzéséből következtetéseket von le.	0-4
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A témát elhelyezi az időben és a térben.</p> <p>T: Az 1956. október 23-i forradalom Budapesten tört ki <i>vagy</i> az ötvenes években Magyarország a keleti tömb része.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	<p>M: Helyesen jelöli meg és alkalmazza a téma általános és történelmi fogalmait.</p> <p>T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: demokrácia, pártállam, párt, forradalom, diktatúra, ötvenes évek, személyi kultusz.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	<p>M: A válaszba beépülnek a forrásokból kibontható információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le.</p> <p>T: Értelmezi a felvonulók jelszavait, és megállapítja, hogy a tömeg a pártállami diktatúrával való leszámolást / demokratikus viszonyokat követelt.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]

Eseményeket alakító tényezők feltárása	<p>M: A vizsgázó bemutatja a forradalom céljait alakító tényezőket.</p> <p>T: Rögzíti, hogy Magyarország 1945 után a Szovjetunió csatlósa volt, és megállapítja, hogy a hazai változások szorosán összefüggtek az ott Sztálin halála után végbement eseményekkel.</p> <p>T: Rögzíti, hogy a magyar társadalom sérelmei a szovjet megszállásból és a pártállami diktatúrából eredeztethetők, és megállapítja, hogy emiatt a forradalom fő céljai a függetlenség, a többpárti demokrácia és az emberi jogok köré csoportosíthatók.</p>	0–6 [nem adható: 1 és 4]
Megszerkesztettség, nyelvhelyesség	A kifejtés mondatokból áll, és a szöveg logikusan felépített. A válasz nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibát.	0-2
A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM		24
ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM		12

20. A Horthy-korszak**(hosszú)**

Szempontok	Műveletek, tartalmak	Pont
Feladatmegértés	A vizsgázó az 1920-as évek konszolidációs folyamatával foglalkozik. Kitér a társadalmi-politikai folyamatokra és a gazdasági stabilizációra. A mellékletek elemzésével lényeges összefüggéseket tár fel.	0-8
Tájékozódás térben és időben	<p>M: A jelenségeket elhelyezi az időben és a térben.</p> <p>T: A konszolidációs folyamatot Teleki Pál első kormányának és Bethlen István miniszterelnökségének időszakára teszi (1920–1931). Tér: a trianoni Magyarország.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Szaknyelv alkalmazása	<p>M: Helyesen nevezi meg és alkalmazza a témához kapcsolódó általános és történelmi fogalmakat.</p> <p>T: Szakszerűen használja a következő általános és konkrét fogalmakat: állam, választójog, földreform, kormányzó, numerus clausus, konszolidáció.</p>	0-4 [nem adható: 1 és 3]
Források használata	<p>M: A válaszba beépülnek a forrásokból, mellékletekből kibontható információk, s belőlük a vizsgázó következtetéseket von le.</p> <p>T: Rögzíti, hogy a földreform törpebirtokok létrejöttét eredményezte, és megállapítja, hogy a törvény elsődleges célja családok százezreinek földhöz, megélhetéshez való juttatása volt.</p> <p>T: Rögzíti a „rendtörvény” lényegi vonásait, és megállapítja, hogy az ellenforradalmi politikai berendezkedés hosszú távra igyekezett kizárni a változás lehetőségét.</p> <p>T: Rögzíti a Bethlen–Peyer-paktum lényegét, és megállapítja, hogy a megállapodás a szakszervezetek tevékenységének keretét adva hozzájárult a társadalmi feszültségek csillapításához.</p>	0-8 [nem adható: 1 és 5]

<p>Eseményeket alakító tényezők feltárása</p>	<p>M: A vizsgázó feltárja, melyek voltak a konszolidációs folyamatot befolyásoló legfontosabb tényezők.</p> <p>T: Rögzíti a húszas évek gazdaság-politikai intézkedéseit (pl. népszövetségi kölcsön, MNB alapítása, pengő bevezetése), és megállapítja, hogy Bethlen István miniszterelnök nevéhez fűződött a gazdasági konszolidáció.</p> <p>T: Feltárja, hogy az ellenforradalmi rendszer a forradalmak tagadásaként jött létre, és megállapítja, hogy innen származtathatók a hivatalos politika fontos elemei (pl. választójog szűkítése, kormánypárt leválthatatlansága, a szélsőséges mozgalmak betiltása).</p> <p>T: Rögzíti a földbirtokviszonyok aránytalanságát, a munkáskérdés megoldatlanságát, és innen származtatja a rendszer konzervatív reformpolitikájának fő lépéseit (pl. földreform, paktum, társadalombiztosítás) <i>vagy</i> rögzíti a külpolitikai mozgástér kiszélesítésére tett lépéseket (pl. Habsburg-ház trónfosztása, népszövetségi tagság, nyitás Olaszország és Jugoszlávia felé), és megállapítja, hogy a kormányzat a megbékélés és a beilleszkedés politikáját választotta külpolitikai téren.</p> <p>T Önálló ismereteivel, helyes megállapításaival kiegészíti és alátámasztja elemzését.</p>	<p>0-10 [nem adható: 1 és 6]</p>
<p>Megszerkesztettség, nyelvhelyesség</p>	<p>A vizsgázó fogalmazása mondatokból áll, a mondatok világosak és egyértelműek.</p> <p>Az elemzés szerkesztett szöveg, a tartalom logikus kifejtését szolgálja.</p> <p>A vizsgázó megállapításai árnyalt elemzőkészségről tanúskodnak.</p> <p>A szöveg nem tartalmaz súlyos nyelvhelyességi vagy helyesírási hibákat.</p>	<p>0-8</p>
<p>A FELADATBAN ELÉRHETŐ ÖSSZPONTSZÁM</p>		<p>42</p>
<p>ELÉRHETŐ VIZSGAPONTSZÁM</p>		<p>21</p>